

Blommesgård

Notmark 3, boel nr. 1

Tidligere et arvefesteboel under adelsgården Rumohrsgaard.
Gården er gammel idet Jes Hansen, nævnes i tiendefortegnelsen af 1605.

Kådnerstedet Damgård 1939 (Det Kgl. Bibliotek)

Stuehuset på Damgård 2022 (Steen Weile)

Slægtsgård for familien Andresen indtil 1912,
og en af de oprindelige fem gårde i Notmark
omkring 1600 tallet.

Fra 1912 og frem til 2012 ejede familien Blom
ejendommen.

Den sidste ejer var Catrine Marie Hansen, som
gik bort i 2012. Hun boede der alene i mange år
efter at hendes mand døde tidligt i 1969.

Michael Jørgensen fra Havebjerggaard fortæller om Cathrine Marie Hansen.

"Cathrine var en fast del af alle sammenkomster ved mine bedsteforældre (De boede alle i Notmark), i alle årene indtil hendes død. Hun var der til alle fødselsdage, og spillede kort med de andre damer (Heriblandt min mormor) i byen i mange år. Faktisk syntes jeg det var en smule uhyggeligt ved Cathrine, gården lå ret tilbage trukket væk fra vejen, bag en masse træer.

Jeg husker hende som et meget flinkt og venligt menneske, som rejste en hel del. Historierne fra rejserne fik jeg så, når jeg kom med ugeavisen som barn. Jeg blev altid inviteret ind til en sodavand, og havde hun haft gæster var der lagkage. Til jul var der også altid en lille gave til os avisbude.

Mine bedsteforældre og min far hjalp Cathrine med at drive gården i en årrække efter at hendes mand døde alt for tidligt i 1969. Det var ganske naturligt i den lille by, og var med til give det gode sammenhold, som jeg husker der altid har været i byen. Klart har der været konflikter, men alle i byen var på det nærmeste næsten familie som man kendte godt, og som man hilste på hver gang man gik forbi.

Sankt Hans foregik altid bagved Cathrines bliklade med udsigt over Notmark Kirke. Hele byen var samlet.

Det var bylauget der arrangerede det, og laden var altid festligt pyntet med grene og blomster. I det ene hjørne stod der en grill, hvor der blev grillet grillpølser, og drukket sodavand og øl. Kl. 22.00 skulle der så synges midsommervisen. Spændingen steg blandt os børn, for vi ville absolut synge visen med Shubidua's melodi, og stod parate til at starte op inden de voksne fik begyndt på "den gamle gammeldags melodi" som vi kaldte den.

Når vi var færdige med at synge, fik vi børn travlt. Der blev for alvor leget og alt der kunne findes af grene og andet brændbart blev smidt på bålet. Vi kom sjældent hjem før tolv, og næste morgen skulle vi hurtigst muligt over og se om bålet nu også var helt brændt ned.

For mig, var det som barn et af årets højdepunkter. Jeg er glad for, at Sankt Hans fortsat fejres i laden og håber at byens børn har det ligesom jeg selv havde det på denne aften.

Faktisk er der udvidet med endnu et arrangement på gården, og det er juletræstænding. Det er blevet lidt af et tilløbstykke for byens beboere og et årligt tilbagevendende arrangement hvor der både uddeles juleposer, men også synges de gode gamle julesalmer når juletræet er blevet tændt."

Gården ejes i dag af Tine og Jonas Sonne Jørgensen med deres to børn Martha og Markus. Tine er opvokset på Havebjerggaard (Notmark 19 +17), og Jonas er flyttet til fra Bornholm. De har totalrenoveret ejendommen, og den fremstår nu som fuldstændig ny indvendigt, og udvendig.

Hans Terp (Født i 1899 på Junkergården i Notmark) fortæller omkring 1970 følgende om Blommesgård.

"I nærheden af Notmark gamle kro ligger den gård, som engang har været slægtsgård for familien Andresen og nu ejes af Cathrine Hansen. Peter Andresen var den sidste på slægtsgården. Han var en mand med sine egne meninger og med sin egen natur. Vi lærte ham at kende som daglejer under navnet Per. Han levede sammen med sin mor på gården og var ugift. Da moderen jo var ældre, og hendes hjælp ikke var ret meget værd, fik Per sig en kone. Ved moderens hjælp kom den udkårne fra det sydalsiske. Hvis to vil giftes, er det bedst, at de i hvert fald begge er »lidt« forelskede. Men det var Per slet ikke, og giftemålet var nær blevet aflyst, for da de skulle vies, havde Per fortrudt og var ikke til at finde. Endelig fandt de ham på høloftet, hvor han havde skjult sig. Familien fik ham nu i stadstøjet, og Per tog med til kirke. Da bryllupsmiddagen var overstået, var det skik, at de nygifte skulle i brudeseng, men atter var Per forsvundet. Denne gang fandt de ham i havens lysthus. Familien skammede ham ud, og Per måtte gå ind til sin kone. Det viste sig dog senere, at giftemålet var en fejltagelse. Der gik et års tid, så blev Per og hans kone skilt. De lindetræer, som Cathrine Hansen endnu har stående i sin have, er resten af det nævnte lysthus, og det hænder endnu, at de minder mig om Per. Senere fik han hjælp af en ung pige, som hed Karen, og som kom fra Sjælland. Hun forstod at omgås Per på en god måde. Så han lavede helt op. Hun blev en eftermiddag hentet af Per med hestekøretøj ved dampskibet i Sønderborg. Per kunne ikke nænne at jage på hestene. Det blev derfor en temmelig langstrakt hjemtur, og Karen faldt i søvn. Først ved midnat vågnede Karen og udbrød: »Vi kører da vist til verdens ende!« Det syntes ikke et mål for Per at blive selvstændig bonde, og sidst i firserne solgte han gården til hjulmager Chr. Roed i Notmark. Denne solgte igen gården i 1890 til landmand Hans Blom og hans kone Cathrine, født Erikson, begge fra Hundsløv.

Deres søn, Chresten Blom, der var ud af en stor søskendeflok, overtog gården og drev den i flere år. Han er fader til Cathrine Hansen. Per Andresen og hans mor boede i flere år i aftægtsboligen.

Det var et stråtækt hus med blyindfattede ruder, som sjældent blev vasket og var vanskelige at se igennem. Per undskyldte sig med, at deres kakkellovn var slem til at ryge. Men en rude var altid pinlig ren. Den brugte hans mor til at holde øje med, hvad der foregik på gårdspladsen. Hun havde i de unge år været tjenestepige hos pastor Fangel og havde herfra medtaget en hankeløs, blomstermalet natpote, som i deres husholdning blev anvendt som sirupspotte. De var nøjsomme i enhver henseende. I godt en halv snes år blev Per daglejer hos min fader. Han blev kendt som en mand, der var tro til sit arbejde, og en man kunne stole på. Han var meget god imod dyrene.

Derfor lod far ham sjældent plove, for det gav for lidt. Han kunne ikke nænne at jage på hestene, og det var de ikke længe om at opdagte. Efter sigende var kirkegangen i sognet, og det gælder vel for Als i det hele taget før og omkring århundredskiftet, slet ikke ringe. Hvor meget det skyldtes trangen til at gå i kirke eller præstens myndighed dengang er ikke til at sige. Per var en af dem, der meget sjældent kom i kirke, og det skete, at han for at undgå at møde præsten smuttede gennem hegnet og skjulte sig. Han ville heller ikke lade sig fotografere. Jeg husker endnu godt hans udseende, det mørke hageskæg og de små bakkenbarter.